

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladás szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lapfőigazgatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A király magyaráztat.

Mégsem lesz jó a forradalom.

Csáky Albin előtérben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 29.

Budapesti tudósítónk azt az érdekes hírt táviratozza nekünk, hogy a király legutóbbi rideg fellépését a magyar politikussal szemben most már magyarázza.

A magyarázatok közül egyik legérdekesebb az, amely szerint a király egyenesen a vezérekre háritja a felelősséget azért, hogy a királyi audiencia olyan rideg volt. A király ugyanis várta, hogy az ellenzéki vezérek, miután ő nekik átadta az ultimátumot, nyomban közlik vele az ő feltételeiket. Ehelyett azonban csupán arra szorítottak, hogy Bánffy a már ismert kérdésért intézte az uralkodóhoz. Mint hogy pedig egyik vezér sem adta jelét annak, hogy volna valami mondanivalója, a király kénytelen volt véget vetni a kihallgatásnak.

A másik érdekes fordulat a válság

ügyében gróf Csáky Albinnak, a főrendiház elnökének meghívása a királyhoz. Arról szó sem lehet, hogy Csáky Albin mint designált miniszterelnök hagyja el a Burgot, de — úgy mondják — a király még egy magyar politikust meg akar hallgatni, mielőtt az utolsó szót kimondaná.

Gróf Csáky Albin valószínűleg holnap járul Bécsben a király elé s így talán holnap, vagy a legközelebbi napokban megtörténik a rég várt fordulat, amelynek következményeként helyre állhat a béke a nemzet és királya között.

Ismét új tervek.

Fejérváry és Goluchovszki tegnap folytatott tanácskozásukon a Fejérváry-féle új akciótervet vitatták meg részletesen, miután Gautsch báró már előbb leadta ehhez a maga vétumát. Ez a terv lényegesen módosított kiadása annak a programnak, amelyet Fejérváry júliusban terjesztett a király elé, de a főszerepet benne még mindig az a gondolat játsza, hogy a nemzeti mozgalmat csak úgy lehet ellensúlyozni, ha elfordítják a koalíció törekvéséről a nemzet figyelmét és rokonszenvét. Erre a célra Fejérváry szerint a választó-reform kérdése alkalmas. Ugy, de ezzel a reformmal szem

ben súlyos aggodalmak állnak fenn, nem mint Fejérváry mondja osztrák részről, maga a magyarság eleje, a nemzeti arisztokrácia és a főpapság tett meg az utóbbi időben minden arra, hogy ez a terv ne kapja meg a hozzájárulást a király részéről.

Csáky Albin megbízása.

A tegnapi tárgyalások legujabb meglepetése az, hogy a király sem Fejérváry javaslatairól, se lemondási kérvényéről nem döntött. Fejérváry, amikor Budapestre visszaérkezik, Csáky Albinnak, a főrendiház elnökének, a királyhoz szombatra szóló meghívást fog kézbesíteni, de gróf Csáky se homoregiusnak, sem pedig leendő miniszterelnöknek nincs kiszemelve, hanem a király csak tanácsát akarja kérni.

Gróf Csáky Albin ez idő szerint Szepes-Mindszenten tartózkodik s már értesítést küldtek neki a király meghívásáról.

Fejérváry miniszterelnök ma Budapestre érkezik s itt fogja a királyi meghívót kézbesíteni Csáky Albinnak.

Miért nem enged a király?

A „Grazner Tageblatt“ feltűnést keltő hírt közi arról, hogy tulajdonképpen miért nem akar engedni a király a vezényszó dalgában.

Falusi történet.

Irta: Orbók Attila.

Az emberek nyugovóra tértek, a faluban csend volt. Az ablakok lassanként elsötétültek, csak a Mócsi zsidó kocsmájában volt világosság. Ott ültek az ivóba Molnár Tamás gazda és a komája, együtt idogáltak. Nem volt a faluban Molnár uram ő kegyelménél derekabb gazda, a míg a feleségét a föld a'á nem tették, de biz ő azóta ivásnak adta magát. Most is előtte áll egy fél literes tüveg gabonapálinka, annak is a vége felé jár, pedig csak most fogott neki.

— Biz' én egyedül maradtam, szólt tompa hangon Molnár uram.

— No, ne busuljon kelmed — vigasztalja a komája — jobbra fordul még a sorja.

— Hát csak megsegít az Isten.

Egyedül maradtam a világban négy porontyommal. Azok ne volnának, minden rendin volna. Csak azoknak volna, a ki a gondját viselje. És az ivásra ne adtam volna magam. Ma holnap már a viskóm is dobra kerül. Nincs lelkem már munkálni semmit,

amióta az asszonyt eltemettem. Csak az ital tartja bennem a szuszit.

— Ej, no, emberelje meg magát kelmed. Ezen önyyen lehet segíteni. Vigyen valami tisztos fehér személyt a házhoz. Aztán lásson a munka után. Majd az asszony mellett elfelejti kelmed az italt.

— Hát komám uram gondoltam én erre, de már nem nekem való a házasság. Aztán nem is tudnám már szeretni azt az új asszonyt, attól félek. Meg az . . . (Fölfelé mutatott).

— Még az Isten is jó szemmel nézne kendre, ha asszonyt vinne a házhoz. Nincs ki gondolja azokat az ártatlan hölgyeket. Azoknak tartozik ezzel kelmed. Aztán az asszony is, az anyjuk békében nyugodna a sirjában. Bizony okosan tenne ugy kelmed.

— Hát csak megpróbálom.

*

Telt, mult az idő, Molnár uram pedig csak a kocsmába járt. Egyszer bement Szentgyörgyre a vásárba. Eladta a borlyát, mielőtt dobra került volna. Adósságra ivott biz' ő kigyelme már egy esztendő óta. Eladta jó árba az utolsó lábos jószágot, hát

elindult, hogy vegyen valamit a porontyai-nak. Mikor haza megy és a nyakába ugranak a hölgyek, hogy mit hozott nekik, hát ne keljen azt mondani: semmit.

Ott állt a zöldségáros kofák között özvegy Fejér Andrásné, akinek a tavasszal halt meg az ura és éppen azt panasolta az öreg Kati néninek, hogy milyen szomorú az özvegy sorja:

Jaj, lelkem az emberek rosszak. Még a szegény özvegy asszonyt is meglopják, mert hát nincsen, aki a gazdaságot vezesse. Az ember azt se tudja, hol áll a feje.

Két neveletlen gyerekem van és azokkal bajlódjam, mert hát az anyjuk, vagy mi volnék? Bezzeg másként járt, mikor élt az uram.

Molnár gazda éppen arra haladt, hát nem állhatta meg, hogy meg ne vigasztalja a gyászos özvegyet:

Soh' se busuljon, jó az Isten jót ad. Majd csak kap valami derék embert élettársul, ilyen ügyes, szép menyecske létire. Csak ugy szikráztak a szép asszony szemei: Nem léssen biz abból semmi. Nem néz senki az ilyen magamfajta, szegény, özvegy asszonyra.

Már megérkeztek Glück Ede
az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen. Piacz és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni.

A gráci ujságnak a felsőbb katonai körökkel való összeköttetése ösmeretes és azért különös figyelmet érdemel a hiráda.

Azt írja ez az ujság, hogy a korona közelében levő magas állású egyéniség a következőképen nyilatkozott a szombati audienciáról:

— Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ő felségének a magyar vezényszóval szemben elfoglalt kemény álláspontjának meghatározásába az ugynevezett osztrák körök folytak be. Nem! A szombati audien- cia mögött csupán katonai körök állnak. Ő felségét katonai tanácsadói erősítették meg abban a vélekedésében, hogy a német ve- zényszóval sem most, sem a jövőben le ne mondjon. Ez az erős elhatározása különben már a legutóbbi hadgyakorlatok alatt érle- lődött meg benne. Ekkor a saját szemével látta a felséges ur, hogy mily eléggé meg nem becsülhető előnyei vannak az egységes vezényleti és a szolgálati névelnek. A leg- nehézebb mozdulatokat, a legkompikáltabb műveleteket játszi könnyedséggel hajtották végre a csapatnak — a mi teljesen ki lett volna zárva, ha nem egységes a katonai ve- zényszó. A katonai szakértő előtt ez olyan nyilvánvaló, ez olyan természetes, mint a kétszerkettő. Már pedig a felséges ur katonai szakértő. A szombati audienciának ugyan- azok voltak a rugói, mint a chlopy-i hadi- parancsnak.

Láng Lajos a szocialista diákokról.

A rektor és a véres napok.

Érdekes nyilatkozatok.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 27.

Láng Lajos v. b. t. tanácsos, a tudó- mányegyetem rektora, ma délben fogadta az egyetem ifjuság háromtagú küldöttségét, mely Óhegyi Lajos vezetésével tisztelgett nála. A

— Dehogyan nem! . . .

Ott ültek a korcsmába újra Molnár uram és a komája.

Hát Molnár gazda — kezdte a szót a komája — bizony a legjobb volna asz- szonyt vinni a házhoz.

De hát kit, koma? Ki gyünne el hozzám?

Ne gyámoltalankodjék kelmed, hát te- szem fel, hogy Fejér Andrásné Jánosfalvá- ról. Ismeri kend?

Beállit egy szép napon Fejér András özvegyéhez Molnár uram. Nem talált a konyhán senkit. Várt. Majd csak előkerül valaki. Volt ideje körülnézni. Csak úgy ra- gyogott a tisztaságtól a konyha. Molnár uram gondolkodott:

— Ez aztán asszony! Ez még tudna belőlem embert faragni. De csak eljönne hozzám.

Ugy lett.

küldöttség vezetője meleg szavakban mon- dott köszönetet a rektornak az ifjuság érde- kében tett bölcs és atyai intézkedéseirért. Majd arra kérte a rektort, hogy a szocialista egyetemi hallgatókat az egyetemről tiltsa ki. Láng Lajos rektor a küldöttséget szívesen fogadta és kijelentette, hogy csak köteles- ségét teljesítette, amíg az ifjuság testi ép- ségéről és erkölcsi érdekéről gondoskodott. Ez az irány fogja őt vezetni további műkö- déseiben is. Kijelentette, hogy azért, hogy valaki szocialistának vagy szociáldemokratá- nak vallja magát, nem lát okot arra, hogy azzal szemben másként járjon el, mint másval- szemben. Csodálja, hogy a szaba- ságért lel- kesülő ifjak kivánják azt, hogy másként cse- lekedjék. Örömmel hallotta, hogy a szocialista egyetemi hallgatókkal szemben olyan tette- gességre nem vetemedtek, mint egyik másik lap megírta. Erről különben az egyetemi dé- kánok útján is értesült, akikkel rögtön je- lentést tétetett magának, Figyelmezteti az ifjuságot, hogy a tettegességtől annyival is inkább tartózkodjanak, mert ők a túlnyomó többség s a szocialisták az elenyésző kiseb- bség. Ha valaki ellen pozitív vádjuk van, hogy az illető szocialista egyetemi polgár bünte- tendő cselekményt követett el, tegyék meg ellene a följelentést a rektornál vagy a dé- kánoknál, biztosítja őket, hogy panaszukat lelkiismeretesen meg fogják vizsgálni.

Az ifjuság a kupolateremben várta be a kiküldöttséket s míg ezek jöttek, Beregi Oszkár bölcsészhallgató, a Nemzeti Színház művésze elszavolta Rákosi Jenőnek egyik gyönyörű hazafias köteményét, amit nagy tetszéssel fogadtak. A rektor választ Óhegyi közölte az ifjusággal, amelyet helyesléssel vettek tudomásul és többek hozzászólása után elhatározták, hogy egy szűkebb körű bizottságot alakítanak, amelynek feladata lesz a vétkes szocialista egyetemi hallga- tókat kinyomozni, hogy azoknak névsorát az egyetemi tanács elé terjesszék. Ezzel a gyű- lés véget ért s az ifjak hazafias nóták el- éneklése közben vonultak le a kupolate- reből az Egyetem térre. Időközben itt Je- szenszky Gellért negyedik kerületi kapitány parancsnoksága alatt megjelent egy szakasz lovas és gyalogos rendőr, hogy a rendet fenntartsák, de miután az ifjak csendesen széjjel oszlottak, a rendőrség is bevonult.

Láng Lajos v. b. t. tanácsos, az egye- tem rektora ma délben látogatást tett az egyetemi kórházegyesület kórházában és a Rókus kórházban s mind a két helyen föl- kereste a sebesült egyetemi ifjakat, akiknek mindenikéhez volt egy-egy szíves résztvevő szava. A rektor részvétlátogatásairól nagy örömmel vett tudomást az egyetemi ifjuság.

Prielle Kornélia férjhez megy.

Van der Hoschke elveszi.

Távirati tudósítónk távirata.

Debreczen, szept. 29.

Ennek az érdekes, mindazonáltal bo- lond pástorregénynek nem szakadt vége. Prielle Kornélia, az agg művésznő minden- áron pendantja akar lenni Jókai Mórnak és bizonyítani, hogyha öreg ember nem vén ember, akkor öreg asszony nem vén asz- szony. Szerdahelyi Kálmáné, Prielle Kor- nélia, az agg és jubilaris nagymama készül férjhez menni Van der Hoschkehez.

Tudósítónk jelenti:

Van der Hoscheről junius hónapban igen sokat irtak az ujságok, azzal a különös

szerelemi kalanddal kapcsolatban, mely őt Prielle Kornéliához fűzte. A viszony annyira abnormálnak látszott, hogy a lapok éré- lyesen felemelték tiltakozó szavukat ellene.

Rozsnyai Kálmán akkoriban a sajtó egyes képviselőit megkérte, hogy ne üldöz- zék tovább, ő visszavonul, elutazik stb. és miután Prielle Kornélia rokonsága az agg és beteg asszonyt szanatoriumban helyezte el, majd pedig nyaralójába, Margitligetre vitte pihenőre és feledésbe, a Prielle Kor- nélia szerelemi regénye is feledésbe ment.

De csak a világ előtt. Meg kell jegyez- nünk, hogy Prielle Kornéliának vagyona nin- cson, a kegydíjből él, melyet, mint a Nem- zeti Színház tiszteletbeli tagja élethossziglan élvez, értéket pedig nyaralója és emlékei képeznek. Ezek sem olyan nagyot, hogy ér- demes volna érettek sikra szállani.

A rokonságot cselekedeteiben tehát tisztára az az érzés vezette, mely minden tisztességesen gondolkozó emberben felülke- rekedik, Prielle azonban nagyon megharagu- dott azokra, a kiket boldogsága megrontói- nak tart és addigi ápolójával, unokahúgával Láng Ilonkával minden közösséget megsza- kitott. Amint pedig kikerült Láng Ilonka jótékony befolyása alól, újra és teljesen van der Hoské lett, a mit annál könnyebben tehetett, mert rokonai most már nem töröd- tek a dologgal.

E hét elején Prielle Kornélia visszajött fővárosi lakásába és tegnap megjött Van der Hoschke is Szabadszállásról, ahol eddig időzött.

Előzőleg beadványt intéztek a polgár- mesterhez, hogy engedje meg dispenzáci- val összekelésüket és a házasságkötést a tegnapi napra tűzze ki. A polgármester, aki a rendes uton való házasságkötést termé- szetesen nem tudná megakadályozni, mert a rokonok az agg művésznő elmebeli álla- potáról szakszerű bizonylatot nem szereztek, a sürgősséget sem indokolva, sem szüksé- gesnek nem találta és a dispenzációt nem adta meg.

Van der Hoschke és Prielle Korné- li most a rendes hivatalos uton szorgalmaz- hatják házasságukat, de eziránt ma reggel a VIII. kerületi anyakönyvi hivatalnál, amely- nek kötelekébe mindketten tartoznak, lépé- seket nem tettek.

De feltett szándékuk, hogy legközelebb házasságra lépnek egymással.

Hajdumegye válasza a királynak.

Uj eszmék a nemzeti küzdelemben.

A vármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 29.

Hajdúvármegye törvényhatósága ma teljesítette kötelességét. Méltóképen válaszolt a királynak, Fejérvárynak és hűséges csatlósának Kristóffy belügyi ügyvivőnek.

A vármegye felelete azért érdekes, mert új eszközöket talált a nemzeti el- lenállás erejének fokozására.

Igy az 1886. XXI. tczikk 5. §. alapján kimondotta, hogy a nemzeti el- lenállást kimondó határozata ma már jogerős, mert a kormány 40 napon belül nem semmisítette meg.

Továbbá a képviselőház feloszlá- tása olyan sérelem az alkotmány ellen,

Czipő király

A szögére tessék ügyelni.

Debreczen, Placz-u. 49., a főposta ka- pupjával szemben. Őszre és télre legol- csóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

ami egymagában is elég arra, hogy a törvényhatóság éljen az 1886. XXI. tczikk 10. §-ában biztosított jogaival, a mely szerint a kormány és a törvény közt felmerült vitás ügyekben a képviselőház van bírónak téve.

Végül és talán azt kellett volna legelőször felemlítenünk, hogy a királyi arculcsapást nem türte el szó nélkül a törvényhatóság es ezzel is indokolta határozatának fentartását:

A közgyűlésről tudósítók a következőket jelenti:

Hajdúvármegye törvényhatósága ma tartotta őszi rendes közgyűlését. Az ülés délelőtt kilenc órakor kezdődött. Dohamidy Elemér főispán megnyitójában hivatkozott a sulyos politikai helyzetre és kérte a megyebizottsági tagokat, hogy szenvedélyektől menten, higgadtan tárgyalják le a tárgyszorozatot pontjait. Azon óhajának adott kifejezést, vajha a magyarok Istene eloszlatná a nemzet egén tornyosuló felhőket.

Az alispáni jelentés tudomásul vétele után Tallián Béla, Berzeviczy Albert bukott miniszterek bucsuiratát, a darabont kormány beköszöntőjét és intőszózatát szó nélkül irattárba utalták.

Veszprémi Zoltán főjegyző felolvasta Kristóffy megsemmisítő határozatát, a melyet *gunyos hoch!* és *éljen a császár kiáltással fogadott a törvényhatóság.* Ezután az állandó választmány hazafias javaslatát olvasta fel, amelyben megdönthetetlen érvekkel bizonyítja be, hogy a darabont ügyvivő megsemmisítő határozata törvénytelen és így Hajdúvármegye ragaszkodik a nemzeti ellenállást kimondó határozatához.

A határozatban kimondták, hogy az ügyvivő miniszteriumot az országgyűlés mindkét házának bizalmatlansági nyilatkozata után alkotmányos, törvényes és parlamentáris kormánynak el nem ismerhetik. Ez a kormány, a mely már is lemondott, a képviselőház *törvényellenes* elnapoltatása által önmaga nyújtott bizonyosságot arról, hogy az országgyűléssel szemben tartozó felelősséget megkerülve, parlament nélkül, sőt annak ellenére az alkotmányos törvények megsértésével kíván kormányozni. Ennélfogva, hogy ha a kormánynak joga lenne az 1886. XXI. t. cz. 10 § alapján joghatálylallyal megsemmisíteni, el nem ismeri.

A vármegye határozata az 1886. XXI. t. cz. 5. § a értelmében jogerőssé válik, ha azt a kormány 40 nap alatt nem semmisíti meg. Miatán pedig a negyven nap már rég elmúlt, ennél fogva Hajdúvármegye határozata jogerőssé vált.

Az 1886. XX. t. czk. a kormány és a törvényhatóságok közt felmerült összeütközés bírójává az országgyűlés képviselőházát teszi.

Mindezen okoknál fogva figyelemmel arra is, hogy a folyó hó 23-án végbement eseményekből fájdalommal kellett tapasztalni a nemzetnek, hogy a hatalom részéről legkisebb szándék sem tanusított az iránt, hogy megsértett alkotmányunk helyreállítását, sőt ellenkezőleg a magyar nemzet méltóságán a nemzet képviselőinek minden további tárgyalást megakasztó fogadásával a legnagyobb sérelem ejtetett és a nemzet képviselői elé a korona által adott program oly politikai irányt akar a leendő magyar miniszteriumra és az országgyűlésre utalni, a mi Magyarország függetlenségét, alkotmányos szabadságát és törvényhozásait belkormányzati önállóságát is súlyosan érintette, törvényhatóságunknak még szilár-

dabban kell ragaszkodni törvényekben biztosított alkotmányos jogaihoz, s ennél fogva utalva előző határozataiban kifejezett álláspontjára, Kristóffy József belügyminiszternek megsemmisítő rendelkezését törvényhatósági bizottságunk tudomásul nem veszi, azokat joghatálylallyal bírónak nem tekinti, hanem a már többször idézett és törvényesség szempontjából meg nem támadható határozatát továbbra is változatlanul érvényben tartva azoknak végrehajtását tisztviselőinek, ezek közt a városok polgármestereinek, s a községi elöljáróknak újabban is meghagyva, az ahhoz leendő alkalmazkodást a megyei tisztviselőknél és a községi elöljáróknál köteleességévé teszi s ezen határozatát a megye hivatalos lapjában közzhírré teszi.

Végül ezen határozatban foglalt okok alapján az országgyűlési képviselőházhoz a sérelmes belügyminiszteri rendeletekben foglalt törvénytértés orvoslása végett bizottsági közgyűlésünkben az 1886. XXXI. t. cz. 19. §. alapján felterjesztés intéztetik.

Ezután elfogadták a megyei háztartás költségvetését.

Végül egy csomó apróbb tárgy elintézése után a közgyűlés délután egy órakor véget ért.

Vármegyénk és vidéke.

Jegyzőválasztás Balmazújvároson. Végre lecsendesültek a korteskedési szenvedélyek Balmazújvárosban. E hó 28-án megtörtént a jegyzőválasztás. Összetültek a falu esküdtjei, bizottsági tagjai és megválasztották a megüresedett másodjegyzői állásra Ambrus Ferenc ottani segédjegyzőt. A választók többsége öt találta a 10 pályázó közül legérdemesebbnek. Legtöbb szavazatot kapott Ambrus után Szabó Gyula, a sámsoni II-sod jegyző.

Szász és oláh önkéntesek. Kolozsvárról jelentik, hogy Szászvárosban tegnap hatszáz szász és oláh önkéntes vonult be katonai szolgálatra. Ezzel a hatszáz ujoncczal az évi létszám be van töltve. A bevonulás nagy feltűnést keltett.

József főherceg Máramaroson. József főherceg és Augustia főhercegné szony ez idő szorint Máramaroson időzik, a hol a legszebb idő kedvez a fejedelmi vadászatoknak. A főhercegekkel Libits főudvarmester és egy vadász van és az erdőigazgatóság még Czékus híres medvevadászt is kirendelte a főherceg ott tartózkodási idejére. A főhercegi pár a lászólóteri vadász-kastélyban lakik. A főherceg egy hetet szándékozik itt tölteni.

Merénylő vinczellérné.

Rá lőtt egy kocsisra.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 29.

Egy vinczellérné tegnap mint amazon jelent meg egyik debreczeni kertben, s rálőtt a vele civakodó kocsisra. Az esetről tudósítók a következőket jelenti:

Debreczeni Lajos ismert hentes azt a megbízást adta kocsisának, hogy menjen ki a szőlős kertbe, s hozza ott rendbe a pajtát. A kocsis a pa-

rancsnok eleget is tett. Kiment a kertbe, ahol hozzá fogott a pajta rendezéséhez.

Ez a dolog nem tetszett Pál Jánosné vinczellérnének. Rá is szólt a kocsisra. A kocsis nem hagyta magát, hanem durva sértéssel fizetett a vinczellérnének.

Az asszony a durva kiszóllásra nagy haragba jött. Oda szólott a mellette álló kis leányának.

— Hozd ki csak az apád fegyverét a falról!

A leány beszaladt a szobába, leakasztotta a falról a fegyvert s odaadta az anyjának. Pál Jánosné célzott s rá sütötte a fegyvert Szőke Ferencz kocsisra. A lövés azonban szerencsére nem talált.

Szőke látva, hogy komoly veszedelemben forog, felült a kocsisra, a lovak közé vágott és elhajtott. Bejött a városba, s ott a rendőrségen feljelentést tett az asszony ellen. [A rendőrség a vizsgálatot megindította.

Nagy ékszerrablás Debreczenben.

Kirabolt biztosítási főtisztviselő.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 29.

Székely Arthur József, a Phönix biztosító társaság debreczeni fiókjának főtisztviselőjét tegnap kirabolta a cselédje. A vakmerő rablásról tudósítók a következőket jelenti.

Székely Arthur biztosítási tisztviselő tegnapelőtt fogadott fel új cselédet. A cseléd, a kit Marinak hívnak, a felfogadás után azonnal szolgálathoz lépett. Tegnap aztán nyom nélkül eltűnt a háztól. Székelyéknek a cseléd távolléte nem okozott feltűnést — azt hitték, hogy valamelyik rokonát ment el meglátogatni. Este azonban nagy meglepetés érte őket. Mikor a ház urnője a fehéreműs szekrényben keresett egyet-mást, megdöbbenve látta, hogy az ott tartott ékszereknek lába kelt. — Keresték most már a cselédet, de nem találták. Egészen bizonyosra vették most már, hogy a cseléd egy őrizetlen pillanatban behatolt a szobába s kiürítette a fehéreműs szekrényben levő ékszeres dobozt.

Székelyék azonnal jelentést tettek a rablásról a rendőrségnek, a honnan Szőcs Lajos rendőrbiztos és egy nyomozó rendőr jelent meg a tényállás felvételére. A rendőrség a rablást a következőkben állapította meg:

Székely Arthur József kir. herceg u. 33. sz. a. lakostól a mai nap folyamán a következő ékszereket rabolták el.

1. Egy brillant mellű, kerek ezüstbe foglalva, fent egy ezüst karika.

Őszi és téli a legtartósabb a legszebb a legjobb

szexonra

Czipők készen kaphatók és mérték után Krausz Mór és csizmák megrendelhetők. czipésznél, Főter34. szám.

2. Egy arany karperecz, közepén opálkő briliáttal körül rakva.
  3. Egy arany remontoir női óra S. R. monogrammal a belső fedelén arczkép (női.)
  4. Egy hosszú arany láncz (női.)
  5. Egy régi 20 frankos arany, egyik oldalán lecsiszolva Arthur név belevésve.
  6. Egészön sima arany karperecz
  7. Ezüst mellű lóhere 4 levelű — tü nélkül.
  8. Egy sodrott arany karperecz.
  9. Egy ezüst karperecz.
  10. Egy sor igaz gyöngy a végén arany csattal, az egyik végéből ez a csat hiányzik
  11. Egy pár függő gyémánt kövel.
  12. Egy gyermek opál.
  13. Egy keskeny arany karika gyűrű a szélén kívül erősen kopott.
  14. Eltört gyűrűt és egy eltört arany-karpereczet.
  15. Egy mellű ezüstmű, egy nefelejcs koszoru körül havasi gyopár.
- A nyomozás folytán teljesen beigazodott, hogy a rablást a káros Mari nevű cseledje követte el. A rabló cseléd személyleírása a következő:
- 25 éves kék szemű, a szája görbe, magas termetű, vöröses bluzt, lila karton szoknyát, fehér nagy mintájú fejkendőt visel.
- A rendőrség az éjszaka folyamán lázasan nyomozott, de a leányt még nem kerítette kézre.

Uj előfizetést nyitunk október elsejétől.

1 óra 1 korona.

Mutatványszámokat szívesen küldünk.

Minden előfizető **ingyen** kapja a Debreczeni Független Ujság december elején megjelenő **czimtárral ellátott**

Nagy Képes Naptárát.

Telefon 18 és 339.

Kiadóhivatal Piacz-utca 47—49.

Színház.

Kornevillei harangok. A derék öreg Kornevillei harangok minden szépség mellett sem vonzannak már közönséget. Tegnap is gyér ház nézte végig az előadást. Akik ott voltak, azok is szívesen tapsoltak a szereplőknek. *Békefi*, és *Polgár* és *Arkosi* érdemelték ki a legtöbb tapsot. *Békefi* a vidéki színpadok első tenoristája. Hogy valóban az, azt *Faust* előadásán fogja bizonyítani. Tegnap is gyönyörködöttünk pompásan csengő, tiszta tenor hangjában. *Arkosi* kitűnő márki volt, s kellemes szép hangjával kedvező hatást tett a közönségre. Művészi Gáspár apó volt *Polgár* Sándor. Ezt a szerepet olyan megrázó drámai erővel, mindenkit magával ragadó hatással régen nem játszották a debreczeni színpadon. *Pozsonyi Lenke* mint *Germain* izléssel, szépen énekelt, s kedves *Serpolette* volt *Fóti Frida*. A többi szereplő közül kiemeljük *Dési Alfrédet*, a ki mint mindig, úgy tegnap is ötletes és ügyes volt.

Faust. Ma kerül színre *Gounod* operája „*Faust*“, mely tulajdonképeni bemutatkozója lesz a társulat tenoristájának, *Békefi Lajosnak*. *Mefistót* *Polgár* Sándor énekli, *Margaretát* *Zilahyné*, *Valentint* *Vajda* Dezső.

Vasárnapi előadások. Holnap, vasárnap délután *Hugó Viktor* nagyhatású drámája, a *Király mulat* *Békés Gyulával*: este *Hüvös István*, *Katinka grófnő* operettje *Zilahyné* és *Fóti Fridával* kerül színre.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám

— **Személyi hírek.** *Márkus József* Budapest székesfőváros polgármestere ma Debreczenbe érkezik, s az Angol Királynő szállodában fog lakni. *Szavay Gyula* tegnap Győrbe utazott.

— **A vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az istentiszteletek a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg. A nagytemplomban *Dicsőffy József* lelkész, kistemplomban *Perecz István* lelkész, kossuth-utcai templomban *Szele György* lelkész, ispotály templomban *Könyves Tóth Kálmán* lelkész, szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár, Csapó-kertben *Kovács János* népiskolai falügyelő, Homokkertben *Papp László* főiskolai senior.

— **Istentiszteletek a szülő templomban.** Az izraelita templomban a szombati és vasárnapi istentiszteletek reggel 8¹/₆ órakor, délután 4 órakor és végül este 8¹/₆ órakor kezdődnek.

— **A koalíció üdvözlése.** Márton Imre a függetlenségi párt elnöke a szombati közgyűlésre a polgármester útján a következő indítványt nyújtotta be: Mondja ki a közgyűlés, hogy Debreczen szabad kir. város közgyűlése *Kossuth Ferencz*, gróf *Andrássy Gyula*, gróf *Apponyi Albert*, báró *Bánffy Dezső* és gróf *Zichy Aladár* uraknak magukat tartásáért és eljárásukért elismerést, köszönetet és bizalmat szavaz. Erről *Kossuth Ferenczet*, mint a vezérlő bizottság elnökét értesíti.

— **A debreczeni önkéntesek tisztizsgálója.** A debreczeni 39-ik gyalogezred önkéntesei tegnap vizsgáztak le Nagyváradon, s ma már valamenyien vissza tértek Debreczenbe. A vizsga eredményét ma szombat délután hirdetik ki parancsban. Kiszivárgott hírek szerint az eredmény elszomorító. Hetven önkéntes közül 15 bukott meg a tisztizsgálók, 4 pedig második évet fog szolgálni.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósága szombaton délután tartja rendes szeptember havi közgyűlését.

— **Rákosi Viktor beszámolója.** Rákosi Viktor, a hajdunánási kerület országgyűlési képviselője ma a következő táviratot küldte Budapestre szerkesztőségünkhez: „Kérem írják meg, hogy keddi nagy tüntetést rendező bizottságba beválasztatván, számos teendő miatt hajdunánási beszámolómat október elsejéről elmarad. Rákosi Viktor“. A kiváló politikus beszámolójának napját legközelebb már meghatározza.

— **A tornaegylet választmányi ülése.** A „Debreczeni Tornaegylet“ október hó 2-án, hétfőn este 8¹/₉ órakor a *Bika* szálloda külön termében (36. sz. szoba földszint) választmányi ülést tart, melyre a választmány tagokat ez uton is meghívom. Tárty: 1. Folyó ügyek, 2. Tártyalása az országos szövetség átiratának az 1906. évi szövetségi versenynek Debreczenben leendő megtartása iránt. 3. Indítványok. Dr. *Polgár Dániel*, az egyesület titkára.

— **Üngylikos örmesterné.** Debreczenben igen sokan ismerték *Kucsera Jánosnét* a 39-dik gyalogezred zenekarának egyik örmesterének feleségét. Az ősszel férjét Csehországba helyezték át. Az asszony aki már régi idő óta férjével együtt Debreczenbe lakott, sehogy sem tudott megbarátkozni a csehországi viszonyokkal. Visszavágyott. Debreczenben a múlt hónapba visszajött, hogy még itt levő holmijait vasutra adja. Az asszony, akit ösmései igen szerettek, nagyon kedvetlen volt és lemondólag beszélt életéről, ha nem jöhetne vissza Debreczenbe. — Végre is megalkudott a helyzettel, feladta holmijait s ő maga is visszament férjéhez. De úgy látszik, nem tudta felejteni. A Debreczeni életet és férjét sem tudhatta visszatérésre bírni, mert itteni ismerőseihez szomorú hirt hozott a posta: Az elkeseredett örmesterné ugyanis agyon lötte magát és rögtön meghalt. A Debreczenben szeretett örmesterné halálhíre itteni ismerősei között mély részvétet keltett.

— **Japán tudósok Debreczenben.** Ma Budapestre érkezett európai körutjában két japán tudós: *Benji Hiró* mérnök és *Sava* tanár. Mindkettő a japán császári kereskedelmi és földmívelésügyi minisztérium kiküldöttje Tokióból. A két tudós különösen közlekedési és földmívelési intézményeinket fogja tanulmányozni s két hetet szándékozik tölteni, amely idő alatt több kirándulást tesz a vidék nagyobb városaiiba így Debreczenbe is.

— **Kézrekerült szobelő.** Valósággal a piacra járók réme volt *Kiss János* és társa *Brunner Ferencz*. Aok módjára nehezdedtek ok a debreczeni piacra s nem egy szórakozottabb gazdasszonyt fosztottak meg pénzétől. Végre is sok feljelentés után *Brunner Ferenczet* sikerült a debreczeni rendőrségnek elfogni. Őt a törvényszék 2 évre már el is ítélte. A társa *Kiss János* azonban menekült. Intézkedett tehát a debreczeni rendőrség országos köröztetése iránt. Hetek multak el, de a körözésnek eredménye nem volt. Tegnap aztán végre a tasnádi csendőrségnek sikerült elfognia. Ezt a tasnádi csendőrség táviratban közölte a rendőrséggel.

— **A főreáliskola ügye a közgyűlés előtt.** A közoktatásügyi kormány a főreáliskolához egy új tanerőt nevezett ki, anélkül, hogy a várost a kinevezendő személye felől előre értesítette volna. Ezt *Márk Endre* annál is inkább sérelmesnek tartja mert a város közönsége évenként 9000 koronával járul hozzá az iskola fentartásához. *Márk Endre* indítványozza, hogy a közgyűlés ez ellen tiltakozzon.

Őszi ujdonságok

női- és gyermek felöltőkben.
Teljesen friss áruk.

Legszebb

a mit az őszi idény nyújthat
mértékelt árban kaphatók

Darvas Testvérek

női felöltő árúháza.
Fótiér, Fehérlő szálloda épület.
Kistemplommal szemben.

tmányi
október
a Bika
bba föld-
e a vál.
rgy: 1.
agos szö-
zövetségi
egtartása
ániel, az

Debre-
Kucsera
d zene-
eléségét.
helyez-
regi idő
lakott,
kozni a
avágyott.
vissza-
nijait va-
ösmerő
redvetlen
téről, ha
enbe. —
vissza
ik, nem
életet és
sre birni,
nuru hirt
tt örmes-
magát és
en sze-
ni isme-
ltett.

zenben.
ai körut-
Hírő mér-
a japán
dmivelés-
e Tokió-
szlekedési
ket fogja
szándé-
több ki-
obb váro-

Valósággal
János és
djára nehe-
s nem egy
tottak meg
után Brun-
eni rendőr-
2 évre már
onban men-
debreczeni
ránt. Hetek
ménye nem
ádi csendőr-
snádi csend-
őrséggel.
ve a köz-
i kormány a
nevezett ki,
vezendő sze-
na. Ezt Márk
esnek tartja
ont 9000 ko-
entartásához.
a közgyűlés

vérek
háza.
oda épület.
zemben.

— **Jánossy Zoltán gyásza.** Érzé-
keny csapás érte Jánossy Zoltán ev. ref. lel-
készt. Meghalt édesanyja özv. Jánossy Már-
tonné született Kopolty Irma. Már négy év
óta betegeskedett, de az utóbbi időben jobb
egészségnek örvendett, így halála váratlanul
következett be. A halál oka szívszélhűdés
volt. Ma délután fogják eltemetni a Jánossy
Zoltán lakásáról a görög katolikus vallás
szertartása szerint.

— **Kik váltottak ipart.** Szept. hó
folyamán ipart váltottak a következők: Vi-
rágnik József kőszárkötő, Láng Adolf mészár-
os, Molnár Ferencz női szabó, Horowitz
Zsigmond könyvkötő, Petrovics Lázár sütő,
Schwarz Leopold cipész, Schneck Mózes
mészáros, Ehrenreich Sámuel kufuró, Hor-
váth Ferencz férfitiszabó, Domokos István cip-
pész, Kővári János géplakatos, Csósz Ferencz
cipész, Hajdu Endre kerégyártó, Orgován
János hentes, Luezi Ferencz hentes, Biró
Lászlóné női szabó. — Ugyanezen idő alatt
iparukat beszüntették: Pintér Jenő férfi-
szabó, Hegyi Endre szabó, Schneck Mózes
mészáros, Böszörményi Kálmán csizmadia,
Buchbinder Hirsch cipész, Zádor Lajos női
szabó, Morovetz Domokos hentes, Szilágyi
Kálmán szobafestő, Soós Gábor csizmadia,
Paremitza János szobafestő, Kővári János
géplakatos, Góri Pál szobafestő, Kóvesi József
bádogos.

— **A szegedi iparkamara új
titkára.** A szegedi kereskedelmi és ipar-
kamara titkári állását, a melyre Szávay
Gyulát annyit édesgették és hivogattak,
tegnap töltötték be. A kamara 23 szóval
19 ellen egy döntött, hogy a szép állásra
Perjessy László szegedi felső kereskedelmi
iskolai igazgatót hívja meg. Az állásra
pályáztak Szabó Gyula ottani másodtitkár,
Perjessy László Csillag Károly dr. Palócz
László lapszerkesztők, Fülöp Zsigmond dr.
ügyvéd. Soltész Adolf dr. és Szeless József
dr. államvasuti fogalmazó.

— **Kutatás a tolvaj után.** A hosz-
szupályi kántortól cselédje, Farkas Róza el-
lopott két gyűrűt. — A gyűrűk ellopása után
Debreczenbe szökött. A megkároított kán-
tor a tolvajlásról jelentést tett a hosszupá-
lyi csendőröknek. Ezek Debreczenben a tol-
vajt el is fogták. — Farkas Róza a tettét
beismerte, az egyik gyűrű még nála volt, a
másikat pedig Szennyess Róznak ajándékozta.
A hosszupályi csendőrök tegnap délután
Szennyess Róza után kutattak Debreczenben,
de azt — miathogy helynélküli — nem tud-
ták elfogni.

— **Czipőbe utazott.** Klár Viktor
kereskedő segédnek és Fleischer Sámuel al-
kuznak nem a legkellemebb dolga akadt
egyik külvárosi suszterrel. Odaadtak neki
ugyanis különféle bőranyagokat, hogy azok-
ból készítsen czipőt. A suszter mester azon-
ban az anyagon tuladott és a czipőket nem
készítette el. Mikor a megrendelők az anyag
visszaadását követelték, még neki állott fol-
jobb. Feljelentették sikkasztásért.

— **Jóváhagyott papírszállítás.** A
városi közgyűlés Hegedűs és Sándor czégeknek
ítélte oda a város papírszükségletének a
szállítását. A belügyminiszter a törvényható-
ság határozatát ma érkezett leiratában jóvá
hagyta.

— **Hajsza a zsebmetsző után.** A
napokban történt, hogy Ujvárosi Sándor
gazda zsehből 90 koronát valaki az
utcán ellopott. A rendőrség széles
körben indította meg a nyomozást,
azonban az eredményre nem vezetett.

Az esetet bejelentette a debreczeni
ügyészségnek. Galánffy János királyi
ügyész tegnap hivatalos uton meg-
kereste a rendőrséget, hogy a nyomo-
zást folytassa és az eredményről
tegyen jelentést.

— **Osztálysorsjáték.** Budapesti
tudósítónk jelenti. Az osztálysorsjáték mai
huzásán a következő nagyobb nyereménye-
ket sorsolták ki:

10.000 koronát nyertek: 4322 51232
100044.

5000 koronát nyertek: 785 94038.

2000 koronát nyertek: 2632 3818
9480 11392 11795 13515 22687 22946 27748
30599 38780 42505 44246 45535 45723
50887 52901 59777 63604 68538 71382
75319 75907 94374 97233 99827 99906
100525 107164 109194.

1000 koronát nyertek: 654 2634 4875
7059 7722 8496 9726 12446 12840 14251
14298 17916 18225 19492 21148 21392
24887 25339 27649 35476 36951 38088
41106 41108 42734 43614 44538 46109
51018 51742 59219 60285 60416 60857
61805 63305 64844 66145 66280 68187
68617 74861 79064 81294 82394 84002
84616 85541 93528 94567 98670 106766
107528 107617 107694 109040 109263.

A többi kishuzott számok 500 és 200
koronát nyertek.

— **Mentse Henrik ujdonságok
áruházában rendkívül olcsó és szép
ujdonságok érkeztek melyek meny-
asszonyi és alkalmi ajándékoknak
igen alkalmasak. Üzlethelyiség Piac
és Szent Anna ut. sarkán.**

TÁVIRATOK.

Szélcsend a politikában.

Apponyi a békéről.

II. ék Vilmos a Habsburgok ellen.

A láthatatlan kéz munkája.

Fővárosi tudósítónk távirati jelentése.

Budapest, Szept. 29.

Az esti órákban valami nyomasztó
csönd honolt. Semmi új momentum.
Mintha fellenének melegítve az ese-
mények, úgy tűnik fel a politikai
helyzet.

Mindössze egy-egy nyilatkozat vagy
a szocialisták fészkelődése zavarja meg
a nyugalmat.

Nem lehet tudni, hogy ez a csend
az új harcok előtti pihenés, vagy a
béke előjele.

Apponyi Albert gróf a béke kö-
zel jövőben való bekövetkezését hiszi
a mint azt a „Zeit“ tudósítója előtt ki
is jelentette. Mert a király most már
megláthat a, hogy a nemzet épen olyan
hatalmas, mint az uralkodó.

A kibontakozás keresztülvitelére
olyan egyéniséget tart megfelelőnek
akinek a parlamentbe talaja van. Ilye-
nül mindenütt szívesen fogadnák, S. éll
Kálmánt. A politikai helyzetet ugyan
nem nagyon érdekli az, hogy Fejér-

váry ma délben Budapestre visszaér-
kezett, mert mostani kihallgatásának
politikai körökben semmi jelentőséget
nem tulajdonítottak.

Még ma délután minisztertanácsot
tartott a vén bakkancsos, ahol ismét
főztek valami kotyvalékot, amelylyel a
nemzetet elhódítsák. Hogy mit, azt
azonban senki sem tudja.

Csáky Albin gróf missiójában sem
bizik senki. Politikai körökben állhata-
tosan tartja magát az a hír, hogy II.
Vilmos befolyásolja a királyt, hogy ta-
gadjon meg minden engedményt. Bár
ezt Bécsben a bécsi német nagykövet
és a berlini lapok sorban megczáfolják,
azonban előkelő politikusok ma is azt
állítják, hogy II. Vilmos a dinasztia
legnagyobb ellensége, mert az akarja,
hogy a király és a nemzet elidegenül-
jenek egymástól, aztán a zavarosban
megvalósíthassa a Hohenzollernek nagy-
német birodalmát, amely a mai Német,
Ausztria, Magyar és a Balkán orszá-
gokból állna.

Bánffy Dezső ugyancsak nyilatko-
zott, elmondta a fekete szombat hiteles
történetét.

A király a közös tanácskozási te-
remben fogadott bennünket — kezdte
meg érdekes elbeszélését Bánffy — én
azonnal észre vettem, hogy az asztal
mellől a székek és az asztalokról a
szokásos papirlapok hiányzanak.

Csudálatosnak tartottam ezt, mert
azt hittem, hogy tanácskozni kíván az
uralkodó.

Még ekkor rosszat nem gondol-
tam, azonban amikor a király megis-
mertette velünk programját, azonnal
láttam a láthatatlan kéz munkáját.

Budapesten szenzáció számba
megy a polgármester azon végzése,
amelyben a Népszava utcai árusítási
engedélyét megvonja, mert nap-nap
után a nemzet legszebb eszményeit
sárba tiporja és féktelenül izgat a pol-
gárság ellen.

Érdekesnek tartjuk megjegyezni,
hogy a Royal szálló igazgatósága a
függetlenségi pártnak fel akar mon-
dani, mert a zavargások folytán nagy
anyagi kárt okoz.

Még nem virrad.

Budapest, szept. 29. Csáky Al-
bert gróf ma Budapestten tartózkodott,
a vezérekkel tárgyalt és már az esti
gyorssal visszautazott Bécsbe. Az egész
missiójának itt semmi jelentőséget
nem tulajdonítanak.

Kossuth a helyzetről.

Budapest, szeptember 29. Kos-
suth Ferencz a „Magyarországba“
ki felelős, czímen vezércikket irt, a
melyben a királyt teszi felelőssé a mai
helyzetért.

Higgye el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jönevű **rőfös** üzletében
legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen élet-
nagyságu fényképet kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

Egy vármegye a király ellen.

Dés, szeptember 29. A vármegyei törvényhatósága mai közgyűlésén egyhangulag felháborodását fejezte ki a nemzet képviselőinek ilyen fogadtatása felett.

Ugront ellítették.

Székelyudvarhely, szept. 29. Ugron Gábor ügyében ma hozott ítéletet a törvényszék. Gondatlanságból okozott vétkes bukás büntetésében mondták ki bűnösnek, 3000 korona pénzbírságra és behajthatatlanság esetén 5 havi fogházra ítélték. Ezenkívül 10.500 korona bűnügyi költségre, amely egyelőre behajthatatlan. Hivatalvesztésre nem ítélték, tehát továbbra is képviselő maradhat. A többi vádlottakat felmentették. Ugron és védője a bűnösség megállapítása ellen, az ügyész súlyosbításért felebbezett.

Püspöki kinevezések.

Budapest, szept. 29. A király Városvy Gvulát kalocsai érsekké, Zichy Gyula grófot pécsi, Balás Lajost rosnvói és Major Bélát szatmári püspökké nevezte ki.

Allat az emberben . . .

A pálinka áldozata.

Meggyilkolta feleségét és magát is megsebesítette.

Esküdtészi tárgyalás.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 29.

Zola Emil tollára érdemes eseményt tárgyalt ma a debreczeni törvényszék.

A mai tárgyaláson láthatta mindenki, hogy mivé teszi az embert, a világ legrettegetesebb mérge: a pálinka.

Egy 26 éves rokonszenves kinézésű fiatal ember állt földi bírói előtt. A magyar faj legszebb példányainak egyike. Fegyveres öre mellett ül. A zsufolásig megtelt teremben általános a részvét iránta. Pedig tudják, hogy a legrettegetesebb bünt követte el, amit csak halandó elkövethet, ez a szerető hitves meggyilkolása. Ennek dacára a férfi szépség ezen példányképe még a bíróság tagjai is szájalommal néznek reá. Mert nem ő a főbűnös, hanem épen olyan mértékben bűnös az államhatalom is, amely olcsón juttatja a gyarló embert a pálinkához. Ez az ital egy rettenetes daemon, akit hatalmába kerít, az legtöbbszőr elveszett ember.

Mucsa János így hívták a vádlottat, amikor józan volt, feleségét valósággal bálványozta, de ha pénze volt, akkor a jó léleknek nem volt vele tanácsos találkozni. Durva kegyetlen, roszindulatu emberré vált. Kevés embert alakít úgy át a pálinka mint Murzát. Feleségét, aki ritka szívjósága és paraszt emberek között igzzán elvétve akad

tudásu szép üde testű asszonyka volt, a faluban leány korában „gyöngyvirág kis-asszonynak” hívták.

Hogy lelkében milyen romboló pusztítást vitt az ital végbe, és hogy valóságos állattá alacsonyította le, mindezt mi sem mutatja jobban, minthogy egy alkalommal feleségét hajánál fogva hurezolta az istállóba és a vad csikó alá akarta lökni, a fiatal nő egy utolsó erőfeszítéssel megmenekült a halál karmai közül.

Az asszony természetesen szüleikhez hazament. Férje sokáig kérélt, míg végre egy ürügy alatt félre csalta és lelőtte. Ez a száraz tény.

Ezért kellett bírái elé állnia. Magáról az esküdtészi tárgyalásról tudósítónk a következőket jelenti:

A mai esküdtészi fő tárgyalás tanácsa következőleg alakult meg: elnök Szűcs Miklós dr. bírák Oláh Miklós dr. Tatay Ferencz, jegyző Rózsa Lőrincz, ügyész Szabó Bertalan, védő Csath Sándor dr. Rendes esküdtek: Füvesi Lajos, Szoboszlai János, Tóth András szobrász, Fuchs Imre, Csáthy Ferencz, Tóth Gergely, Szikszay Gyula, Kormos Mihály, Simonffy István. Halász Izidor, Oláh Sándor és Kis József Pót esküdtek: Seres Mihály és Szentéy Károly.

Elnök felkéri az esküdteket, hogy alkuljanak meg. A formaságok elintézése után elrendeli a vádlott elővezetését.

A vádlott kihallgatása.

A vádlott szuronyosőr kíséretében lép be a terembe.

Elnök. Álljon ide elébünk, legyen bűnbánó, mert csak így számíthat a bíróság jóindulatára. Hogy hívják?

Vádlott. Mucsa János.

Elnök. Hány éves, hol született, mi a foglalkozása és vallása?

Vádlott. Huszonhat. Egyeken születtem, református vallásu vagyok, földmives voltam.

Elnök. Megismertetem a váddal, és mondja el, hogy mikép történt a dolog.

Vádlott. Az elmúlt év június hó 13-án vettem feleségül Czinege Johannát. Szerettem feleségemet. Azonban amikor részeg vagyok nem tudom, hogy mit teszek. Így szeptember első felében összeveszttem, és ekkor a feleségem ott hagyott. Azonban amikor kijózanodtam megkérleltem és újra visszajött. Ez év február havában újra összevesztünk, mire ismét elhagyott. És nem is tért többé vissza akárhogy kérleltem. Ő szegény szeretett és vissza is jött volna, azonban apja, anyja nem engedték. Május hó 16-án végső kétségbeesésében elment Tiszafüredre ahol felesége a szüleinél lakott és ott az egri káptalan földjén találta a feleségét, amiatt, szorgalmasan dolgozott.

A gyilkosság története.

Az asszony szívesen fogadott, sétálgatott fel és alá velem, azonban annyira félt szüleitől és megvallom talán tölem is, hogy egy barátját hívta magához. Én kérleltem, hogy jöjjön haza, megfogom becsülni, de ő álhatatosan ellenált, amin annyira felindultam, hogy elővettem a forgó pisztolyomat és reákiáltottam:

— Gyere haza, mert nélküled élni sem tudok, ha nem jössz, előbb téged ölök meg aztán meg önmagamot. Ezt a fenyegetésem szegény nem vette komolyan és így szökött:

— Te kegyetlen vagy, rosz vagy, szüleidem kitalálnak, ha vissza megyek hozzád, előbb megkérdelem őket, hogy megengedik e vagy sem.

Két golyó egy élet.

Már ekkor nem tudtam, hogy mit teszek, arra azonban emlékszem, hogy a feleségemmel együtt levő Kovács Jánosnére reá kiáltottam:

— Forduljon hátra és ne nézzen ide mert most két élet fog kimulni.

A kezemből levő forgópisztolyból ebben a pillanatban egy golyót a feleségembe lőttem, egy másikat pedig önmagamba. Mindketten földre zuhantunk. Elvesztettük az eszméletünket, mire én a kórházban egy kis felgyógyultam, feleségemet már rég elhantolták.

A bűnbánás.

Ez az én tragédiám. Most látom, hogy az ital mire viszi az embert. Enélkül ma holdogán és meglegedetten élek feleségemmel, akit mindig szerettem. Igérem a bíróságnak, hogy ha innen kikerülök, soha többé italt a számba nem veszek.

Elnök: Miért hordott magával revolvert?

Vádlott: Mert apósom megölésével fenyegetett.

Az após kihallgatása.

Czinege Mátyás vallani akar, elmondja, hogy vaje részeges és rosz természetű ember volt. Feleségével mint a kutyaval bánt el. Amikor elvette, már a harmadik-negyedik héten ütötte verte úgy hogy a szegény asszony haza jött. Többször vissza csalta Mucsa, míg végre nem engedtem meg, hogy vissza menjen.

Igazad van, csak hogy hazudsz.

Elnök: Igaz, hogy lelővéssel fenyegette a vádlottat.

Czinege Mátyás: hazudik.

Mucsa János közbeszólt, pedig igaz, kend nem egyszer fogta rám a puskáját.

Czinege Mátyás nyugodtan a vádlott felé fordul és így szól hozzá:

— Igazságod van, csak hogy hazudsz. Ez a jó magyarzs mondas még a komor bírákat is megmosolygatta.

Az anyós kihallgatása.

Czinege Mátyásné, szintén vallani akar. Elmondja, hogy Mucsa János éinek idején kérte meg a leányát. Hozzá adták, mert tisztességes embernek tartották. Azonban csak később tudták meg, hogy milyen ember. Leányom háromszor jött haza, mert nem bírta tovább az embernek kegyetlenségét.

Tessék bátran beszélni.

Elnök. Maguk vissza engedték volna a leányutát, ha Mucsa magokkal beszél. Czinege Mátyásné aki nagyott hall a következőket mondta: tessék bátran beszélni. Azt nem tudom most megmondani, ha tudjuk, hogy ez lesz a vége, bizonyára visszaengedjük.

A tárgyalást holnapra halasztották.

Elnök. Miután az idő előre haladott a tárgyalást felfüggesztette és a folytatását holnap reggelre tűzöm. A nagyszámu tanukat ugyancsak holnapra újra beidéztek. Itélet hozatalra is holnap kerül a sor.

Férfi, női és gyermek
CZIPŐK

a legtartósabb és elegáns kivitelben. Kizárólag saját készítés. — Nájunk vásárolt saját készítésű czipők javítása ingyen eszközöltetik. Megrendelések a legszebb kivitelben pontosan eszközöltetnek

Elfenbein és Klein
cipészeknél

Placz- és Doák Ferencz-utca sarkán.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1905. szeptember 29

Készáru változatlan, határidők zárulnak.

1905. októberi buza	15.80—82
1906. áprilisi buza	16.54.—56
októberi rozsa	13.02—04
1905. áprilisi rozsa	13.64.—66
októberi zab	12.34.—36
1905. áprilisi zab	12.84.—86
1906. májusi tengeri	13.20.—22
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemb. ri	—
1905. szeptemberi repce	—

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 6 szám (C) Bérlet 6 szám (C)
Debreczen, szombat, 1905. szept. hó 30 án:

FAUST.

Opera 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Faust doktor	Békéfi Lajos
Mephisztó	Polgár Sándor.
Margaretha	Zilahyné Vilma.
Valentin, ennek bátyja	Vajda Dezső.
Mártha, öreg dajka	Radó Anna.
Siebel	Fóti Frida.
Wagner	Kiss József.
Egy koldus	Gazdácska Lajos.

Holnap, vasárnap, október hó 1-én két előadás. — Délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal:

A király mulat.

Drama.

Este 7 1/2 órai kezdettel rendes helyár akkál
Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

Katinka grófnő.

Operette.

Nyilttér.

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes ujdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bálba, társaságha és utcai toaletnek és blousoknak, bélesnek stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Csakis jótállás melletti solid selyemszövetet árulunk, **direct** magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 18. (Svájc.)

2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. ndv. szállítók.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni, hogy tulajdonított raktár miatt a

férfidivat cikkek

(u. m. Ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat, kézelőket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerezési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevőközönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel

BORSOS KATA

DEBRECZEN, Városháza.

Az előkelő hölgyközönséghez.

Nagyságos asszony!

Hazatérve külföldi bevásárlási utamról, van szerencsém a közelgő őszi és téli idény alkalmával a nagyra becsült érdeklődő hölgyközönséggel közölni, miszerint ezuttal is arra fordítom főfigyelmet, hogy mindazt, amit a legújabb divat női, leány és gyermek felöltőkben, köpenyekben, raglásokban, bundákban, szörme ujdonságok, Jaquet, Palotók és Figarókban stb., produkál nagy választékban és legizlésezőbb formákban és modellekben szerezzem be.

Áruházam

ma már teljesen fel van szerelve és oly változatos minden izlésnek és igénynek megfelelő készletet mutat fel, hogy nem kétekedhetem miszerint minden hölgy me. találja nálam azt, amit keres. Annál is inkább, mivel minden egyes darab meglepően olcsó.

Kérve a nagyra becsült hölgyvilág szíves látogatását, köszönetet mondok az eddigi szíves pártolásért és vagyok

alázatos tisztelettel

Halmágyi Sámuel

utóda

Debreczen.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat ujdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó vellezek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Globin

a legjobb és legfinomabb
cipőtisztítószer.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szíves figyelmébe.

Fiu- és Leány fehérneműek. Paplanok, Matraczok, Agyterítők, Ingek, Gallérok, Kézelők, Zsebkendők Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók.

nagy választékban, olcsó szabott árakban

Szabó Lajos Fiai

Debreczen,

Divat, vászon- és szőnyegáru ház.

Kitünő fehér könnyű óbor
1 liter 72 fillér
Komlóssy Lajos

fűszer-, csemege-, bor- és ásványvíz üzletében
DEBRECZEN, Piacz-u. I. szám
alatt. — Telefon.

Minden fajta Kefeáru

haj- és ruhakefék, háztartási kefe cikkek, fog- és körömkefék, száj- és fogápoló szerek, fésű áru, összes fodrász kellékek legolcsóbban kaphatók

Márton Gyula

kefeáru gyári raktárában
Piacz-u. 9., Bika szálloda mellett.

Alapított 1875. Több éremmel kitüntetve.

Butorraktáram

tulbalmazottsága miatt, évtizedek óta kitünő hírnévnek örvendő
cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a legolcsóbb árak mellett ajánlom a nagyérdemű vevőközönségnek. Költségvetéssel és mintákkal kívánatra díjmentesen szolgálók.

Schwarz Vilmos

Debreczen, Piacz-u. 71. szám.

Uj üzlet!**Lehetetlen reklámok****Uj üzlet!**

nem tévezhetik meg a m. t. vásárló közönséget.

Ez nem reklam, hanem tény. Hegedüs Árminnál

Piacz utcán 19. szám alatt. Bika szálloda melletti Ranunkel házban.

1 drb. berliner kendő	10 kr.
1 drb. 1 1/4 mtr. hosszú berliner saál	50 kr.
1 mtr. tiszta gyapju elegáns koczkás posztó	24 kr.

Továbbá rendkívül újítás eddig még soha nem létezett egységes olcsó árban costümre és ruhára való angol és czibelin kelmeket, miket három osztályba osztva czégem méterenként 41, 68, 86 kr-ért árusít. Ezen újításra különösen felhívom a t. közönség figyelmét. Jövő héten tenis flanel métere 9 és 13 kr. lesz.

Tisztelettel
Hegedüs Ármín. Kérem a czégre figyelni.**Apró hirdetések.**

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozódná tessék válaszbélyeget csatolni.**

Vasztergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő- és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos. 1 nagy doboz 50 fillér. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth utca „Arany egyszerű” gyógyszerár.

Csokély heti vagy havi részletekben beszerezhető Kaiser Sámson Debreczen legnagyobb részlet áruházában Hatvan u. 2. Vászón, Kézműáru, férfi és női készruhák, felöltők. Őszi és tavaszi gallérok, fiu és leány öltönyök, tükrök és képek. Mérték utáni öltönyszövetekből óriási választék. Tisztviselő, hajduk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalék árengedmény.

Gansin a legjobb cipőfényesítő, chevaux és boxcipő-crem. Kapható mindenütt.

100 Kg. vágott száraz csertölgyfa 1 frt, Szüreti békák és különféle tűzjátékok nagy választékban kaphatók Morkli Ferencz-nél Fűvészkert u. 14. Telefon 374.

Vasztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvételeinek Deák Ferencz-utca 22.

Esztergályos tanulóknak 14 évet betöltött fiu felvétetik Könyves Tóth Antal Esztergályos mesternél Péterfia-utca 1.

Végkiárusítás üzlet-felosztás miatt! Mig a készlet tart ferfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárusítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Jó családból való fiu tüveges tanulóknak felvétetik Blattner József Csapó-u. 1. sz. a.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Alig használt szép butorok elköltözés miatt eladók Bethlen-u. 50. sz. a.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadalom, 3 réttű regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr, 500 lapos 1 frt 20 kr-ért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Zongora jutányos áron eladó. Simonffy-utca 34.

Egy hittanhallgató bármily tanítást elfogad. Czim a kiadóban.

Tisztán kezelt kókusz-zsir 1 kg. 58 kr. Kapható Róth Antal fűszer- és csemege üzletében Csapó-u. a zenede épülettel szemben.

Házilag készített borecet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kezdődő iskolai évre

Fiuk részére fehér és színes ing, kézellő, gallér, lábravaló.
Leányok részére Reform, empir és diszkötények, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálókötös és bugyogók nyári és téli. Ágyterítők 110 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő félek minden minőségben és nagyságban.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

A legjobb
Borsajtók és szőlőzúzók

készítője és raktára

Preizler Mór

gépműhelye

Debreczen,Deák Ferencz-utca
22. sz.**Női ruhaszövetekből (koczkás és sima)**

egyedül nálam van a legújabb divatu és a legjobb minőségű, a melyeket igazán **bámulatos olcsó árak mellett árulok.**

Vigyázz!Tisztelettel **LÓWY F.****Kékre festett kirakat.**

Piacz-u. 24, a kistemplommal szemben.

20 láda maradékot is kaptam és azokat fél árban árulom.